

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22827/2023
22.02.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић, Зорице Булајић, Весне Станковић и Радослава Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина Лебане, чији је пуномоћник Александра Полић Станковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Владе Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3696/2022 од 06.04.2023. године, у седници одржаној 22.02.2024. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3696/2022 од 06.04.2023. године, као изузетно дозвољеној, у потврђујућем делу.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3696/2022 од 06.04.2023. године у потврђујућем делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лебану П 175/22 од 29.09.2022. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу по основу накнаде штете исплати 658.738,45 динара са законском затезном каматом од 29.09.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 139.768,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3696/2022 од 06.04.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати 419.853,17 динара са законском затезном каматом од 15.08.2022. године, док је за већи износ до износа досуђеног првостепеном пресудом од 658.738,45 динара са законском затезном каматом од 29.09.2022. године тужбени захтев одбијен. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 84.596,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у потврђујућем делу, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног

поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11...18/20) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), прописано је да посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права, док је ставом 2. истог члана прописано да испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни суд цени у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом обавезана је тужена да тужиоцу накнади материјалну штету коју је претрпео на засадима биљних култура на својој парцели у Општини Лебане услед елементарне непогоде - града и олује дана 06.07.2020. године. По Закону о министарствима („Службени гласник РС“ 128/20, 116/22) послови противградне заштите су у надлежности Министарства унутрашњих послова и обављају се у Сектору за ванредне ситуације. Сезона одбране од града у Републици почиње 15. априла и завршава се 15. октобра. Тужена је одговорна за насталу штету јер је пропустила да обезбеди неопходне услове и мере за противградну заштиту (није у ванредној ситуацији наредила стрелцима да дејствују у циљу заштите). Град не представља вишу силу да би тужена била ослобођена одговорности по члану 177. ЗОО јер се појава градоносних облака може у метеоролошком смислу предвидети и штета у претежном делу спречити. Због тога је Република Србија одговорна за штету по члану 35. Устава РС, члану 172. ЗОО и по правилима из Закона о одбрани од града. Накнада штете умањена је за износ од 30% јер ни благовремено предузете мере заштите од града не гарантују 100% заштиту већ је проценат успешности дејства противградне заштите 70%.

Код наведеног Врховни суд налази да у овом случају нису испуњени услови прописани одредбом члана 404. став 1. ЗПП пошто не постоји потреба разматрања правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, нити новог тумачења права, већ се ревизијом оспорава утврђено чињенично стање. Разлози на којима су засноване одлуке нижестепених судова нису у супротности са тумачењем права и правним схватањем Врховног касационог суда у погледу примене одредбе члана 172. Закона о облигационим односима, која је у овом случају примењена. Ревизија је усмерена на разрешење чињеничног питања конкретног спора, док се указивањем на изостанак узрочно – последичне везе у конкретном случају, заправо оспорава утврђено чињенично стање и одговорност тужене, што није разлог за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе. Указивање у ревизији на другачију одлуку Апелационог суда, не указује нужно и на другачији правни став изражен у тој одлуци, јер одлука о основаности захтева у овој врсти спорова зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. Поред тога, битне повреде одредаба парничног поступка нису дозвољен ревизијски разлог.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 404. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке овог решења.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5, у вези члана 403. став 3. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 10.06.2021. године, вредност предмета спора је 10.000,00 динара. Поднеском од 15.08.2022. године тужба је преиначена повећањем тужбеног захтева на износ од 658.738,45 динара.

Како вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде од 419.853,17 динара не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе, то ревизија тужене није дозвољена у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

Одредбом члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП прописано је да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака.

У смислу наведеног члана, правило о дозвољености ревизије код преиначења примењује се само у ситуацији када је извршено преиначење на штету ревидента, односно када је ревизију изјавила странка којој је због преиначења право ускраћено или смањено. У конкретном случају, одлука је преиначена у корист ревидента – туженог који ревизијом побија део правноснажне пресуде којим је првостепена пресуда потврђена, па право туженог није ускраћено ни смањено, због чега ревизија на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**